

**MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

30.11.2023 nr. 07/5-03/2506/1772

La număr unic 937/MAIA/2023

*Referitor la proiectul de lege privind
organizarea și funcționarea camerelor agricole*

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

e-mail: cancelaria@maia.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

La indicația Cancelariei de Stat nr. 18-69-11656 din 06 noiembrie 2023, aferentă avizării proiectului de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole* (număr unic 937/MAIA/2023), autor - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Finanțelor, prin prisma domeniilor de competență, comunică.

Proiectul de lege stabilește modul de creare, organizare și funcționare a camerelor agricole. Acestea din urmă vor fi constituite de către fermieri cu scopul de a reprezenta și promova interesele acestora, prin oferirea de consultații, formare și asistență în aplicarea la diverse fonduri dar și pentru promovarea produselor acestora.

Lit. d) din articolul 34, urmează a fi examinată prin prisma prevederilor art.4) din Legea 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, dacă are dreptul sau nu, persoana juridică care nu practică nemijlocit activitățile agricole la subvenții de stat.

Totodată, atât nota informativă cât și analiza impactului ce însoțesc proiectul vizat nu prevede impactul economico-financiar asupra bugetului de stat, făcând-se referințe doar la finanțarea activității camerelor agricole din cotizatiile de membru.

Astfel, în cazul în care norma menționată va fi argumentată și vă rămâne în proiectul legii, compartimentul “Fundamentarea economico-financiară” din nota informativă, urmează să corespundă cerințelor art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și anume descrierea impactului economico-financiar, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și nebugetare), necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ și, după caz a veniturilor generate de noile reglementări. Similar, analiza impactului urmează a fi revizuită, deoarece aceasta nu descrie riscurile de constrângere bugetară și măsurile de diminuare a acestora, iar în tabelul pentru identificarea impacturilor nu este indicat impactul negativ asupra cheltuielilor bugetare. Suplimentar, autorul actului normativ va aduce claritate dacă pentru acoperirea costurilor estimate în cazul dat, sunt prevăzute alocații bugetare în Legea bugetului de stat anuală, inclusiv se va descrie corelarea proiectului vizat

cu Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 408/2023.

Subsidiar, privind afirmația din AIR, precum că „Guvernul, de comun cu autoritățile publice locale (APL), urmează să identifice spațiile necesare pentru sediul camerelor agricole regionale, cu acordarea lor în locațiune cu titlu gratuit”, comunicăm că APL deține autonomie decizională, conform art.3 din Legea 436/2006 privind administrația publică locală și urmează să decidă asupra formei de dare în folosință (prin comodat sau locațiune, etc.) spații necesare pentru activitatea camerelor agricole. Totodată, prevederea respectivă nu poate fi o normă obligatorie, atunci când domeniul respectiv nu ține de competența proprie a autorităților publice locale conform prevederilor art.4 al Legii 435/2006 privind descentralizarea administrativă, iar autoritățile publice locale pot acorda spații doar în limita posibilităților.

**Secretar general
al ministerului**

Digitally signed by Roșca Dina
Date: 2023.12.01 09:23:02 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dina ROȘCA

✉ Eugeniu Verlan
☎ (022) 262-681 e-mail: eugeniu.verlan@mf.gov.md
✉ Svetlana Popov
☎ (022) 262-615 e-mail: svetlana.popov@mf.gov.md

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-69-1248

Chișinău

2 februarie 2024

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Referitor la nr. 21-03/225 din 26.01.24

Urmare a examinării proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (NU 937/MAIA/2023), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Proiectul de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole impune *prin derogare de la prevederile art. 3, alin. (1) din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale* obținerea, *în mod obligatoriu* a calității de membru al camerei agricole.

Deși dreptul la libera asociere nu este unul absolut, ci unul relativ, autorul urmează să vină cu suficiente argumente justificative privind derogarea propusă, or *restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.*

De asemenea, proiectul *intercalează atât elemente ale unei asociații obștești, cât și elemente de exercitare a prerogativei de putere publică* în actul de reglementare a asociației create de fermieri. Spre exemplu, atribuirea în competența Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a prerogativei de a aproba procedura de formare a grupurilor de inițiativă responsabile de constituirea camerelor agricole regionale, de avizare a procesului-verbal al adunării generale de constituire a camerei agricole și de delegare a reprezentantului său în Consiliul Coordonator al Camerei Agricole Naționale.

Totodată, se consideră necesar reexaminarea normelor de la art. 11, 12, 29, 32 alin.(2), *prin care autoritățile administrației publice centrale pot delega unele funcții Camerei Agricole Naționale, în modul și condițiile stabilite de Guvern*, precum și a alin.(2) de la art. 37, care impune în sarcina Guvernului reglementarea relațiilor juridice ce țin de activitatea unei organizații necomerciale.

Concomitent, prevederile lit. h) alin. (2) al art. 23 stabilesc, că directorul executiv al camerelor agricole regionale asigură colectarea deplină și în termen a cotizațiilor de membru și *a altor plăți obligatorii* în folosul camerelor agricole, în conformitate cu prevederile statutului, hotărârilor adunării generale și ale deciziilor consiliului. Astfel, se remarcă existența unei discordanțe cu art. 34 din proiect care nu prevede *"alte plăți obligatorii"* pentru finanțarea camerelor agricole.

Suplimentar, se impune reexaminarea prevederilor art. 38 din proiect prin prisma reglementărilor prevăzute de art. 48 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora *dispozițiile tranzitorii ale actului normativ cuprind măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări care urmează a fi abrogate sau înlocuite de noul act normativ.*

Secretar general al Guvernului

(semnat electronic)

Artur MIJA

Digitally signed by Miha Artur
Date: 2024.02.06 13:28:47 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. S.Novac
022 250 234

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-06-13550

Chișinău

27 decembrie 2023

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Copie: Ministerul Justiției

Referitor la nr. 21-03/3994 din 22.12.2023

Se restituie proiectul de hotărâre al Guvernului ”*Privind aprobarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (număr unic 937/MAIA/2023)*”, pentru conformare la prevederile art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și la pct. 11 subpct. 3) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Suplimentar, sub aspect conceptual, semnalăm că statutul și modul de constituire al camerelor agricole, conform prevederilor proiectului, nu cadrează cu principiile de reglementare a activității organizațiilor necomerciale, statuate la art. 3 din *Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale*, potrivit căroră organizația necomercială se constituie benevol și că nimeni nu poate fi constrâns să fondeze organizații necomerciale, să devină membru al unei asociații obștești sau să fie sancționat pentru că a fondat, pentru că este sau nu este membru al unei organizații necomerciale. Persoanele se pot asocia fără a fi obligate să-și înregistreze organizația.

De asemenea, prin prisma competențelor prevăzute de art. 7 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, se consideră necesar de a fi revăzute și atribuțiile stabilite Guvernului prin proiectul de lege, or Guvernul nu are competența de a aproba statutul camerelor agricole, modul de calculare și achitare a cotizației de membru de a constitui grupuri de inițiativă.

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

Concomitent, este de remarcat și asupra faptului că proiectul conține și deficiențe de ordin tehnico-legislativ, care urmează a fi revizuite prin excluderea trimiterilor la puncte inexistente. Adicional, este necesar de a fi ajustat proiectul de lege și prin prisma propunerilor/recomandărilor autorităților acceptate sau parțial acceptate de autor conform sintezei, dar neintegrate.

Complementar, dosarul nu conține sinteza asupra expertizei Centrului Național Anticorupție care este una obligatorie. Mai mult ca atât potrivit expertizei, se constată necesitatea revizuirii prevederilor, inclusiv a conceptului proiectului în ce privește modul și gradul de implicare a autorităților administrației publice centrale în procesul de constituire și funcționare a camerelor agricole, examinată prin prisma prevederilor Legii nr.86/2020, misiunii și statutului organizației necomerciale în raport cu autoritățile publice.

Cât privește nota informativă la proiectul de lege, este de menționat că aceasta nu conține argumente referitoare la necesitatea admiterii unei derogări de la principiul libertății de asociere, conform dispozițiilor art. 41 din Constituție.

În contextul aspectelor evocate, se consideră oportun ca proiectul de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole să fie revăzut conceptual.

Secretar general adjunct al Guvernului   (*semnat electronic*)   **Roman CAZAN**

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2023.12.29 13:31:30 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Chișinău

Nr. 29 - 69 - 13090

14 decembrie 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Urmare a examinării repetate a proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (num. unic: 937/MAIA/2023), în limita competențelor funcționale, reiterăm propunerile expuse în avizul anterior, și anume:

- corelarea reglementărilor prevăzute la alin.(1) cu reglementările stabilite în proiectul de lege;

- completarea definiției „camera agricolă” de la art.2, după cuvântul „fermieri” cu cuvântul „benevol”, în contextul alin.(1) din art.2 și 3 al Legii nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, care stabilesc caracterul benevol al constituirii unei asociații;

- substituirea la lit. b) din alin.(1) al art.12 a textului „alin.(4)”, cu textul „alin.(3)”;

- substituirea la alin.(7) din art.12 a cuvântului „spre avizare” cu cuvintele „spre informare”. Totodată, în scopul respectării principiilor de transparență în activitatea camerelor agricole, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare urmează a fi informat despre deciziile luate pe marginea creării camerelor agricole regionale;

- substituirea la alin.(4) al art.21 a cifrei „5” cu cifra „4”, având în vedere că mandatul consiliului conform alin.(1) este de 4 ani, respectiv mandatul președintelui și vicepreședintelui urmează să fie valabil pe durata activității consiliului.

Relevăm pe această cale, că asigurarea continuității activității camerelor agricole, în condițiile expirării mandatului consiliului va fi exercitat de către președinte și vicepreședinte, temporar, până la alegerea persoanelor care vor ocupa funcțiile respective. În acest sens se vor include reglementările de rigoare în proiectul de lege;

- concretizarea la lit. c) al alin.(3) din art.24 a situațiilor ce constituie conflict de interese nedeclarat pentru care mandatul membrului consiliului poate înceta. În această ordine de idei, mai întâi este necesar de reglementat care sunt situațiile de

incompatibilitate pe care membrii consiliului nu pot să le încalce, ulterior se vor stabili restricțiile corespunzătoare;

- substituirea la alin.(2) al art.35 a textului „(lit. g)” cu textul „(lit. i)”;

- reconsiderarea la alin.(1) din art.38 a caracterului obligatoriu ce vizează formarea în termen de 1 lună din data intrării în vigoare a prezentei hotărâri a grupurilor de inițiativă pentru constituirea camerelor agricole, în contextul respectării principiului autonom de constituire a asociațiilor, conform reglementărilor stabilite prin art.11 alin.(1) și art.12 alin. (1) lit. a) din proiect.

De asemenea, în Nota informativă se va ajusta mențiunea de la compartimentul 4 privind statutul camerelor agricole ca organizații consultative obligatorii. Totodată mențiunea de la compartimentul 5 privind stabilirea de către Guvern a mărimii și modalității de stabilire a cotizațiilor, se va ajusta la prevederile art.16 alin.(2) lit. d) din proiect, care atribuie această competență Adunării generale.

Secretar general al Guvernului

/semnat electronic/

Artur MIJA

Digitally signed by Mija Artur
Date: 2023.12.14 10:43:29 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Chișinău

Nr. 29 - 69 - 12493

28 noiembrie 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Referitor la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (num. unic: 937/MAIA/2023), în limita competențelor funcționale, propunem:

- completarea alin.(1) din art.1 cu reglementarea ce privește scopul și sarcina camerelor agricole, având în vedere că art.3 reglementează acest subiect. De asemenea consecutivitatea reglementărilor prevăzute la alin.(1) se va corela cu reglementările stabilite în proiectul de lege;

- completarea definiției „camera agricolă” de la art.2, după cuvântul „fermieri” cu cuvântul „benevol”, în contextul alin.(1) din art.2 și 3 al Legii nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, care stabilesc caracterul benevol al constituirii unei asociații;

- substituirea la alin.(2) din art.3 a cuvântului „organizații” cu cuvântul „asociații”, iar cuvântul „obligatoriu” se va exclude, în scopul corelării cu definiția camerei agricole prevăzute la art.2. De asemenea, stabilirea caracterului obligatoriu al consultării din partea unei asociații instituite pe principii benevole a fermierilor nu este corectă, ori parteneriatele dintre fermieri și autorități care urmează să fie asigurate de camerele agricole regionale se construiesc prin dialog;

- substituirea la lit. a) alin.(1) art.7 a cuvintelor „serviciilor desconcentrate în teritoriu” cu cuvintele „serviciilor publice desconcentrate în teritoriu ale ministerelor, altor autorități administrative centrale”, pentru conformare prevederilor art.31 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate;

- excluderea la alin.(1) din art.8 a cuvintelor „lit. a)”, deoarece art.2 din proiect nu conține o astfel de reglementare;

- completarea lit. b) al alin.(5) din art.8 după cuvântul „solicitată” cu cuvintele „ieșirea din componența camerei agricole”, pentru excluderea ambiguităților;

- substituirea la alin.(1) al art.10 a cuvântului „ținută” cu cuvântul „organizată”, în scopul respectării regulilor de tehnică legislativă;

- revizuirea alin.(3) din art.11, în scopul asigurării respectării principiilor enunțate la lit. a), b) din art.4, care stabilesc că camerele agricole activează în mod liber și rezidă în implicarea și participarea activă a fermierilor și membrilor comunității agricole în procesul de creare a camerelor agricole și de luare a deciziilor corespunzătoare, fiind totodată interzisă orice imixtiune din partea autorităților publice.

În aceeași ordine de idei, menționăm că camera agricolă conform art.2 din proiect este o asociație apolitică, respectiv Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, urmează a fi exclus din procesul decizional, inclusiv la crearea grupurilor de inițiativă, ori conform prevederilor lit. a) alin.(1) al art.12 decizia de creare a camerei agricole regionale revine Adunării generale de constituire a camerelor agricole, corespunzător acestui organ de conducere îi va aparține și dreptul de a aproba componența grupului de inițiativă;

- excluderea lit. f) din alin.(4) al art.11, în contextul argumentelor de mai sus;

- completarea alin.(1) al art.12 cu reglementarea ce vizează aprobarea de către Adunarea generală de constituire a componenței grupului de inițiativă pentru constituirea camerelor agricole, conform argumentelor de mai sus;

- substituirea la alin.(5) din art.12 a cuvântului „spre avizare” cu cuvintele „spre informare”, în contextul argumentelor de mai sus. Totodată, în scopul respectării principiilor de transparență în activitatea camerelor agricole, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare urmează a fi informat despre deciziile luate pe marginea creării camerelor agricole regionale;

- substituirea la lit. i) din alin.(2) al art.13 a cuvintelor „ținere” cu cuvântul „desfășurării”;

- reformularea alin.(2) din art.14 prin excluderea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare din procesul de înregistrare a camerei agricole, în contextul argumentelor de mai sus;

- excluderea lit. d) din alin.(2) al art.14, în contextul argumentelor de mai sus și care rezultă din acordarea drepturilor depline asociației de a-și gestiona de sine stătător acțiunile fără careva coordonări din partea autorităților publice;

- substituirea la alin.(4) al art.21 a cifrei „5” cu cifra „4”, având în vedere că mandatul consiliului conform alin.(1) este de 4 ani, respectiv mandatul președintelui și vicepreședintelui urmează să fie valabil pe durata activității consiliului;

- concretizarea la lit. c) al alin.(3) din art.24 a situațiilor ce constituie conflict de interese nedeclarat pentru care mandatul membrului consiliului poate înceta. Totodată, având în vedere că reglementările prevăzute la lit. a), b), c) și d) din aliniatul respectiv vizează situațiile când mandatul poate înceta înainte de termen, se va completa corespunzător la alin.(3) după cuvântul „încetează” cu cuvintele „înainte de termen”;

- concretizarea la alin.(6) din art.29 cine aprobă statutul Camerei Agricole Naționale;

- revizuirea alin.(2) din art.35, pentru conformare alin.(1), (2) lit. g) al art.13 din proiect, inclusiv art.8 alin.(2) din Legea nr.86/2020, astfel mărimea și modalitatea de calculare a cotizației anuale de membru a camerei agricole regionale

se va stabili prin statutul camerei agricole elaborat conform modelului stabilit de Guvern și aprobat de adunarea generală de constituire;

- revizuirea alin.(3) din art.37 ce privește sarcina Guvernului de a identifica spațiile necesare pentru sediul camerelor agricole regionale și acordarea lor în comodat, în contextul elucidării cine anume se face responsabil de acțiunea respectivă.

Totodată, din punct de vedere instituțional, camerele agricole regionale sunt organizații private, nesubordonate funcțional nici unei autorități publice, respectiv nu este cazul implicării Guvernului în procesul identificării spațiului pentru sediile acestora;

- excluderea art.38 ce vizează formarea în termen de 1 lună din data intrării în vigoare a prezentei hotărâri a grupurilor de inițiativă pentru constituirea camerelor agricole și recomandarea către autoritățile publice locale de nivelul al doilea de a-și optimiza subdiviziunile sale responsabile de agricultură și dezvoltare rurală în contextul creării camerelor agricole regionale.

În această ordine de idei, reiterăm argumentele de mai sus vis-a-vis de principiul benevol de constituire a asociațiilor și reglementările stabilite prin art.11 alin.(1) și art.12 alin. (1) lit. a) din proiect, inclusiv faptului că statutul subdiviziunilor autorităților publice locale responsabile de agricultură și dezvoltare rurală și sarcinile realizate de acestea diferă esențial de statutul și sarcinile camerelor agricole regionale, respectiv optimizarea subdiviziunilor în cauză pe motiv de creare a camerelor agricole este conceptual incorectă.

- excluderea art.39, deoarece sarcina Guvernului privind modificarea cadrului normativ conex în scopul asigurării realizării legii, se regăsește la art.37 alin.(2);

De asemenea, proiectul urmează a fi analizat în corelare cu reglementările și competențele atribuite Instituției publice „Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală, conform Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.538/2023, în scopul asigurării, după caz, a excluderii dublării de competențe.

Secretar general al Guvernului

/semnat electronic/

Artur MIJA

Digitally signed by Mija Artur
Date: 2023.11.29 16:42:18 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Directia principală complexului
Agroindustrial al Găgăuziei

Comrat, str. Lenin, 204 b
tel./fax +373 298 22182
e-mail: glavuprge@mail.ru
www. apkgagauzii.md

REPUBLICA MOLDOVA
Găgăuzia (Gagauz Yeri)

Главное Управление
Агропромышленного
Комплекса АТО Гагаузия
г. Комрат, ул. Ленина, 204 б
тел./факс +373298 22182
e-mail: glavuprge@mail.ru
www. apkgagauzii.md

Gagauzianın çiftçilik
Bakanlığı

kas. Komrat, Lenin sok., 204 b
tel./fax +373 298 22182
e-mail: glavuprge@mail.ru
www. apkgagauzii.md

Исх.: № 03-14/371- 580
от 16 ноября 2023г.

Государственной канцелярии
Республики Молдова
Заместителю генерального
Секретаря Правительства
г-ну Роману КАЗАН

Министру сельского хозяйства
и пищевой промышленности
Республики Молдова
г-ну Владимиру БОЛЯ

К сведению: Главы (Башкана) Гагаузии
Гагауз (Ери)
г-жи Евгении ГУЦУЛ

Изучив Проект Закона, разработанный Министерством сельского хозяйства и пищевой промышленности Республики Молдова по вопросам организации и деятельности сельскохозяйственных бюро № 937/МАИА/2023, Главное Управление Агропромышленного Комплекса АТО Гагаузия сообщает, что изменений и дополнений не имеет.

С уважением,

Начальник Главного
Управления Агропромышленного
Комплекса АТО Гагаузия

Исп.: Валентина ШИКИЛЬ
Тел.: 0 (298) 2-31-30

Сергей ИБРИШИМ

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr. 21-6389 din 14.12.2023

La nr. 21-02/3870 din 11.12.2023

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

e-mail: cancelaria@maia.gov.md

e-mail: dionisie.cebotarean@maia.gov.md

Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Urmare examinării *proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole, număr unic 937/MAIA/2023*, remis în procedură regulamentară de avizare repetată, constatăm faptul că, potrivit Sintezei obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiect, autorul menționează despre acceptarea propunerilor Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, expuse prin scrisoarea nr. 21-5935 din 21.11.2023, dar *de facto* Nota informativă nu a fost completată cu compartimentul nr.11, care ar urma să conțină concluzia Grupului de Lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător referitor la expertiza efectuată.

Secretar general

Digitally signed by Țurcanu Angela
Date: 2023.12.14 17:01:07 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela ȚURCANU

Ex. T. Olteanu, 022-250-625

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr. 21-5935 din 21.11.2023

La nr. 18-69-11656 din 06.11.2023

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

e-mail: cancelaria@maia.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**

e-mail: cancelaria@gov.md

Urmare examinării *proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole, nr. unic 937/MAIA/2023*, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

La **nota informativă**, recomandăm revizuirea acesteia respectând structura consacrată la art. 30 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Subsecvent, în vederea asigurării plenitudinii suportului informativ și reflectării sensului exact al proiectului actului normativ, inclusiv sub aspectul respectării etapelor de legiferare la elaborarea acestuia, în *Compartimentul 11 „Constatările altor expertize”* se vor include concluziile Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător referitoare la examinarea analizei impactului de reglementare la proiect din cadrul ședinței din 17 octombrie 2023. Ori, potrivit Anexei nr. 1 la Legea precitată, în cazul proiectelor de acte normative ce se referă la reglementarea activității de întreprinzător, în *Compartimentul 11 „Constatările altor expertize”* din Nota informativă se indică concluziile grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător privind expertiza efectuată.

Secretar general

Digitally signed by Țurcanu Angela
Date: 2023.11.21 23:52:53 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela ȚURCANU

Ex. T. Olteanu, 022-250-625

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 383 din 19 decembrie 2023

**Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare**
cancelaria@maia.gov.md
dionisie.cebotarean@maia.gov.md
Copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

*repetat la proiectul definitivat al hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind
organizarea și funcționarea camerelor agricole
(număr unic 937/MAIA/2023)*

Congresul Autorităților Locale din Moldova a examinat adresarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 21-02/3870 din 11.12.2023, privind avizarea repetată a proiectului definitivat al hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (număr unic 937/MAIA/2023), și comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor la proiectul în cauză, cu excepția observației de corectare a ortografiei cuvântului „sânt”.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM
igor.cristal@calm.md

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 346 din 23 noiembrie 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare
cancelaria@maia.gov.md
dionisie.cebotarean@maia.gov.md
Copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

*asupra proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole
(număr unic 937/MAIA/2023)*

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-11656 din 06.11.2023, privind avizarea proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (număr unic 937/MAIA/2023).

La art. 32 (*Funcțiile Camerei Agricole Naționale (1) Funcțiile de bază ale Camerei Agricole Naționale sunt următoarele: c) elaborarea și promovarea propunerilor de aprobare sau modificare a cadrului de politici și legal relevante dezvoltării sectorului agricol și mediului rural, în baza propunerilor camerelor agricole regionale*) după cuvintele „mediului rural” se propune completarea cu textul „, inclusiv”, or Camera Agricolă Națională va promova și din propria inițiativă aceste politici și interese sectoriale, nu doar la propunerile camerelor agricole regionale.

La art. 33 alin. (1) (*Statul promovează colaborarea strânsă a autorităților publice cu Camera Agricolă Națională în procesul de adoptare a deciziilor, ce pot viza*

(2) drepturile și interesele membrilor camerelor agricole regionale) urmează a fi exclusă cifra „(2)”, cu anularea trecerii părții de enunț din rând nou (corectarea erorii).

Susținem adoptarea proiectului de hotărâre, cu luarea în considerație a propunerii și observației menționate.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM

Guvernul Republicii Moldova

Agenția Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, strada Vasile Alecsandri 78
Tel: (00373 22) 234-350
e-mail: office@app.gov.md

Nr.05-04-7997 din 13.12.2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

cancelaria@maia.gov.md

dionisie.cebotarean@maia.gov.md

Urmare demersului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 21-02/3870 din 11.12.2023, Agenția Proprietății Publice a examinat **repetat** proiectul de hotărâre a Guvernului *privind aprobarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (număr unic 937/MAIA/2023)* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Director general

Digitally signed by Cojuhari Roman
Date: 2023.12.13 18:56:50 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Roman COJUHARI

Executor: Paierele Mihaela, tel. 022-222-350
e-mail: mihaela.paierele@app.gov.md

Guvernul Republicii Moldova

Agencia Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, strada Vasile Alecsandri 78
Tel: (00373 22) 234-350
e-mail: office@app.gov.md

Nr.05-03-7443 din 20.11.2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
cancelaria@maia.gov.md

copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Urmare demersului Cancelariei de Stat nr. 18-69-11656 din 6 noiembrie 2023, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (număr unic 937/MAIA/2023)*, autor - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

La articolul 8 alineatul (1), se propune substituirea textului “art. 2” cu textul “alin. 2”, ca fiind indicat eronat.

Totodată, reieșind din faptul că, analiza impactului de reglementare a proiectului prevede că, Guvernul, de comun cu autoritățile administrației publice locale, urmează să identifice spațiile necesare pentru sediul camerelor agricole regionale, considerăm oportun completarea articolului 37 alineatul (3) din proiect, după cuvântul “Guvernul” cu textul “, de comun cu autoritățile administrației publice locale, ”. Or, ținând cont de faptul că autoritățile publice centrale nu dețin spațiu suficient în bunuri ale domeniului privat al statului alocate de teritoriul Republicii Moldova, prevederea respectivă va asigura identificarea spațiilor libere și în bunurile imobile din proprietatea unităților administrativ-teritoriale.

De asemenea, la articolul 37 alineatul (1), se propune completarea la final cu cuvintele “în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

Director general

Digitally signed by Cojuhari Roman
Date: 2023.11.22 14:55:07 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Roman COJUHARI

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

19.12.2023

Nr. 01/2199

21-02/3870

11.12.2023

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Agenția Servicii Publice a examinat în limita competenței funcționale *proiectul definitivat al Legii privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (număr unic 937/MAIA/2023)*, parvenit de la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (nr.21-02/3870 din 11.12.2023) și dat fiind faptul că propunerile și obiecțiile ASP expuse anterior au fost acceptate integral, alte propuneri și obiecții nu sunt.

Director

Mircea EȘANU

Digitally signed by Eșanu Mircea
Date: 2023.12.20 10:33:39 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

AGENȚIA SERVICIILOR PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

27.11.2023

Nr. 01/2020

18-69-11656

06.11.2023

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Cancelaria de Stat

Agenția Serviciilor Publice a examinat în limita competenței funcționale *proiectul de Lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (număr unic 937/MAIA/2023)*, parvenit pentru avizare de la Cancelaria de Stat (nr.18-69-11656 din 06.11.23) și propune următoarele.

Articolul 11 alin.(1), pentru precizare și evitarea eventualelor ambiguități, după cuvintele „*sunt înregistrați/inregistrate*” de completat cu cuvintele „*cu sediul*”.

Articolul 12 de completat cu prevederi referitoare la „*desemnarea administratorului interimar până la organizarea și desfășurarea concursului*”. Potrivit art. 177 alin. (1) al Codului civil persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și obligațiile prin administrator.

Articolul 14:

- alin. (2) lit.a) după cuvintele „*cererea de înregistrare*” de completat cu textul „*conform modelului aprobat de organul înregistrării de stat*”;
- de completat cu alin. (3) cu următorul cuprins:

„(3) *Prevederile Legii nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali se aplică la înregistrarea camerelor agricole în măsura în care acestea nu contravin prezentei legi*”.

Director adjunct

Sergiu MANIC

Digitally signed by Manic Sergiu
Date: 2023.11.27 11:45:57 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

20.12.2023 nr. 07/5-09/16369

La nr. 21-02/3870 din 11.12.2023

Referitor la proiectul de lege privind
organizarea și funcționarea camerelor agricole

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

e-mail: cancelaria@maia.gov.md

La demersul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 21-02-3870 din 11 decembrie 2023, aferent avizării repetate a proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (număr unic 937/MAIA/2023), Ministerul Finanțelor, prin prisma domeniilor de competență, comunică.

La articolul 34, lit. d) se va exclude. Afirmăția adusă de către autorul proiectului în *Sinteza obiectivelor și propunerilor*, nu prezintă un argument probat. Mai mult, acordarea sprijinului financiar și material de către stat organizațiilor necomerciale, se reglementează de către Legea nr. 86/2020 privind organizațiile necomerciale.

Concomitent se menționează, că în contextul planificării și executării bugetelor, subvențiile reprezintă plăți achitate entităților producătoare sau prestatoare de servicii, cu scopul de a influența procesul de producere sau prețurile de livrare și nici de cum, pentru promovarea produselor acestora.

În caz contrar, va fi necesar includerea unui punct ce va stipula expres în ce scop vor fi acordați și utilizați banii publici.

Suplimentar, dat fiind faptul că proiectul a fost ajustat în vederea excluderii necesității identificării spațiilor necesare pentru sediul camerelor agricole, se necesită ajustarea Analizei Impactului de Reglementare, prin excluderea ultimului aliniat din pct.5.

**Secretar general
al ministerului**

Digitally signed by Roșca Dina
Date: 2023.12.21 09:17:11 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dina ROȘCA

✉ Eugeniu Verlan
☎ (022) 262-681 e-mail: eugeniu.verlan@mf.gov.md
✉ Svetlana Popov
☎ (022) 262-615 e-mail: svetlana.popov@mf.gov.md

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr.03-3992 din 19.12.2023

La nr. 21-02/3870 din 11.12.2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Cu referire la proiectul definitivat de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (*număr unic 937/MAIA/2023*), reieșind din competențele funcționale, comunicăm următoarele.

Conform principiilor de constituire și funcționare, statuate la art.3 din Legea nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, „organizația necomercială se constituie benevol”. Or, în speță acest principiu este fentat prin caracterul asocierii obligatorii care reiese din prevederile art. 8, alin (1) și alin. (2) lit. a) din proiect, care este completat de obligația achitării de către membru a cotizației anuale obligatorii stabilite la art. 9 alin. (3) litera d) al și art. 35. Mai mult, această obligativitate de contribuție financiară este contrară unei asocieri benevole.

Subsidiar, atenționăm asupra faptului că proiectul nu prevede (i) o procedură privind renunțarea la statutul de membru pentru cei care sunt impuși prin lege să se asocieze, fiind prevăzută doar „excluderea celor care au obținut statutul de membru în condițiile art.8, alin. (2), lit. b)”, adică realmente benevol, dar și nici (ii) o procedură prin care să se asigure colectarea cotizațiilor de membru.

Prin urmare, etalăm riscul ca prevederile menționate, dar și tot scopul legii propuse să fie compromis.

În cazul în care, nu vor fi identificate soluții de depășire a celor menționate supra, vedem plauzibilă introducerea unor prevederi în legislația fiscală care să confere caracter deductibil cotizației de membru.

Secretar general

Digitally signed by Voicu Ina
Date: 2023.12.19 15:42:15 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ina VOICU

L.Țimbaliuc, 022 250-533
A.Gribinet, 0 22 250 603

Nr.03-3780 din 04.12.2023

La nr. 18-69-11656 din 06.11.2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege privind organizarea și funcționarea camerelor agricole (*număr unic 937/MAIA/2023*), reieșind din competențele funcționale, comunicăm următoarele.

1. La art.2, în noțiunea de cameră agricolă urmează de specificat scopul constituirii persoanei juridice - lucrativ sau nelucrativ.

Conform prevederilor art.34, alin.(1), litera f) finanțarea camerelor agricole se va face inclusiv din contul „*beneficiului realizat de societățile comerciale înființate de camerele agricole*”. În lipsa unor prevederi exprese se poate deduce că camerele agricole nu vor avea caracter lucrativ având dreptul de înființare a unor alte persoane juridice cu scop lucrativ. Respectiv, în situația în care Camerele sunt ca asociații a oamenilor de afaceri în agricultură fără a avea scop de obținere a profitului, acestea pot fi încadrate în prevederile Legii nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale.

2. Prevederea de la art.3, alin.(2) statuează că „*Camerele agricole sunt organizații cu caracter consultativ obligatoriu*”, iar reieșind din prevederile art.8 alin.(1) toți fermierii care se încadrează în criteriile de la alin.(2), litera a) al aceluiași articol vor deveni obligatoriu membri al camerei agricole regionale cu achitarea cotizațiilor de rigoare.

Prin urmare, statutul de membru este unul obligatoriu pentru anumiți subiecți, care vor trebui să contribuie la bugetul camerei prin cotizații, fapt care nu neapărat este unul benefic pentru fermieri în condițiile dificile actuale.

3. La art.3 alin.(3) litera a) norma expusă prin sintagma „*apărând interesele*” este una caracteristică obiectului de activitate a apărătorilor (avocaților). În context, se propune substituirea acesteia cu sintagma „*reprezintă interesele*”.

4. La art.8 alin. (1) referința la art. 2 urmează a fi substituită cu referința la alin. (2).

5. La art. 11:

- alin.(3) - urmează a fi stabilite criteriile în baza cărora MAIA va aproba grupurile de inițiativă și procedura respectivă, precum și actul de aprobare, ori includerea referinței la normele aplicabile, ori înlocuirea aprobării cu o notificare care să conțină datele de identificare și semnăturile membrilor grupului de inițiativă;
- alin.(4): prevederea de la litera c) „*organizează alegerea reprezentanților la adunarea generală de constituire a camerelor agricole regionale, în conformitate cu prevederile statutului camerei agricole regionale*” se va revizui fiind una contradictorie, dat fiind faptul că, statutul camerei agricole regionale este aprobat de adunarea generală de constituire a camerei agricole astfel cum este stipulat la art.12 alin.(1) lit.c).

6. La art.17:

- alin.(3) - este necesar de a clarifica diferențierea dintre sintagma „*inițiativa a cel puțin jumătate din membrii consiliului camerelor agricole regionale*” și sintagma „*la cererea a cel puțin 10% din numărul total al membrilor camerelor*” privind convocarea adunării generale extraordinare;
- alin.(4) - urmează a fi revizuită referința la alin. (3), lit. c), dar fiind că o astfel de prevedere lipsește;

7. La art.20 alin.(2) litera c) - urmează a fi clarificat termenul de „*acceptare*” a noilor membri ai camerelor agricole regionale de către Consiliul camerelor regionale și instituită procedura respectivă, precum și făcută diferența cu „*aprobarea*” de la art.16, alin (2) litera g), or ambele sunt proceduri exclusive a diferitor organe de conducere ale camerelor agricole regionale, fiind totodată similară privind acceptarea membrilor ne obligatori în sensul art. 8, alin. (2), lit. b).

8. La art.22 alin.(3) - considerăm oportună specificarea criteriilor de inițiativă proprie a președintelui consiliului pentru convocarea ședinței extraordinare a consiliului.

Cu titlu de recomandare, în contextul digitalizării proceselor economice, inclusiv și celor operaționale de orice nivel, considerăm imperios prevederea posibilității convocării și desfășurării reuniunilor Adunării generale a camerelor agricole regionale în format on-line sau hibrid, în cazul imposibilității participării fizice a membrilor. Suplimentar, se va reconsidera și modalitatea de semnare a Proceselor-verbale și altor documente oficiale emise.

Secretar general

Digitally signed by Voicu Ina
Date: 2023.12.04 12:09:15 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ina VOICU

15.12.2023 nr. 952-03 /17

La numărul unic 937/MAIA/2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (CCI a RM), prezintă salutul său și, urmare examinării repetate a proiectului **legii privind organizarea și funcționarea camerelor agricole** (numărul unic 937/MAIA/2023), comunică următoarele.

Proiectul de lege în redacția propusă, prevede implicarea directă a statului în crearea și organizarea activității acestei organizații definite prin proiect ca organizație apolitică și implică costuri suplimentare bugetare, fără a fi justificate prin analiza impactului economic și financiar, solicitată expres în avizele Ministerului Justiției, Ministerul Finanțelor, Cancelariei de Stat precum și a experților Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

Imixtiunea directă a statului în crearea camerelor, este în mod special remarcată prin aprobarea de către Guvern a modului de constituire a grupurilor de inițiative (autorii propun aprobarea componenței acestor grupuri precum și, consultarea actelor de constituire și a listei membrilor de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare).

Cu referire la funcțiile camerelor agricole regionale, constatăm că, în mare măsură, acestea dublează competențele Instituției Publice Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală, creată recent prin Hotărârea Guvernului 538/2023. Astfel, conform Hotărârii Guvernului menționate, Centrul are misiunea de a asigura dezvoltarea unor servicii de consiliere agricolă și rurală orientate spre nevoile fermierilor care să le faciliteze accesul la informații tehnico-economice, financiare, manageriale, precum și la programe de formare și de dezvoltare rurală.

Totodată, sarcinile camerelor agricole, conform proiectului legii propus spre examinare, sunt practic identice Centrului de Consiliere Agricolă și Rurală și cuprind printre altele dezvoltarea capacităților fermierilor, pentru a face față provocărilor din sectorul agricol și de a crește capacitatea acestora de absorbție a fondurilor disponibile în acest sens.

Conform HG 538/2023, de atribuțiile Centrului ține în special *acordarea serviciilor de consiliere tehnico-economice, financiare și manageriale pentru fermieri; organizarea programelor de formare a fermierilor, facilitarea parteneriatelor între mediul de afaceri/asociații/federații, instituții de învățământ și/sau instituții din domeniile cercetării și inovării.*

La rândul său camere agricole vor duplica aceste atribuții, exercitând funcții identice și anume: *”oferă consultanță cu caracter tehnologic, economic, de marketing și comercializare, în funcție de necesitățile membrilor; oferă servicii de formare și informare a membrilor pentru ai sprijini în îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților în domeniul agricol; oferă asistență, consultanță și suport fermierilor în accesarea fondurilor și programelor de finanțare; colaborează cu instituțiile de consiliere agricolă, de învățământ și de cercetare agricolă.”*

Ținem să menționăm, că crearea mai multor instituții cu aceleași funcții denotă lipsa unei abordări sistemice în domeniu, care va genera complexitate administrativă și costuri suplimentare pentru bugetul public, în special ținând cont de faptul că se vor replica activitățile de instruire a producătorilor agricoli și

promovare a produselor agricole în cadrul expozițiilor de nivel local, național și internațional, care sunt organizate cu succes atât de CCI a RM, cât și de asociațiile de afaceri profesioniste.

Practica statelor-membre a UE în acest domeniu, este variată și fiecare țară europeană și-a construit propriul sistem în funcție de structura instituțională, statutul organizațiilor obștești și de consultanța, sursele de finanțare, nevoile și așteptările fermierilor.

Un exemplu este cel al României, care pe parcursul anilor a avut mai multe încercări de creare a structurilor de stat și a celor private în domeniu care au eșuat.

În anul 2020 în România a fost aprobată Lege privind camerele pentru agricultură, industrie alimentară, piscicultură, silvicultură și dezvoltare rurală care însă nu a fost promulgată și a fost declarată neconstituțională în ansamblul său. Printre argumentele enunțate de Curtea Constituțională a României se menționează neclaritatea referitoare la natura juridică a camerelor, atribuțiile acestora care nu erau corelate cu atribuțiile ce decurg din statutul lor ca asociație, lipsa prevederilor clare privind funcțiile care pot fi delegate camerelor precum și caracterul lor consultativ obligatoriu în domeniul lor de activitate (de menționat că prevederi similare acestui proiect se regăsesc și în proiectul legii privind organizarea și funcționarea camerelor agricole în RM).

Reieșind din cele expuse, considerăm că crearea unor asociații de antreprenori prin impunere generează impredictibilitate și neclaritate pentru toți actorii implicați. Totodată, crearea instituțiilor publice concomitent cu cele private care dețin funcții identice pe fundalul insuficienței capacităților instituționale și a resurselor financiare, reprezintă o abordare necoerentă și o duplicare a eforturilor.

CCI a RM reiterează poziția anterioară (scr.793-01/17 din 26.10.2023) pe marginea proiectului de lege și, reieșind din faptul că autorii nu au ținut cont de obiecțiile conceptuale ale CCI a RM și a autorităților publice susmenționate, solicităm respectuos revizuirea conceptuală a inițiativei Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

În temeiul celor relatate, reiterăm opinia de retragere a proiectului de lege în vederea identificării unor instrumente realmente funcționale, capabile să consolideze sectorul agroalimentar.

PREȘEDINTE
Digitally signed by Harea Serghei
Date: 2023.12.18 08:59:44 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Serghei HAREA

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNȚREPRINZĂTOR

Nr. 38-78-997

Chișinău

29 ianuarie 2024

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref.: adresa nr. 21-03/93 din 15 ianuarie 2024

În temeiul prevederilor art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și atribuțiile stabilite în pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul de lege cu privire la organizarea și funcționarea camerelor agricole.*

Anexă: 1 filă

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2024.01.29 17:10:12 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Titlul actului examinat:	Proiectul de lege cu privire la organizarea și funcționarea camerelor agricole.
Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Directia juridică, Dionisie Cebotărean, Consultant principal
Evaluarea documentului de analiza a impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	17 octombrie 2023
Concluzia: Analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	23 ianuarie 2024
Concluzia: Proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor	
<i>Comentarii, obiecții, recomandări:</i>	
<i>Extrasul din Procesul-verbal nr.3 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 23 ianuarie 2024 se anexează.</i>	

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 3
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
23 ianuarie 2024

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco	-	director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din RM
Ana Groza	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici/Sandra Dolgii	-	manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	-	șef al Direcției susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Ion Rusu	-	consultant al Federației Patronale a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție CONDRUMAT
Adrian Șervan	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Roman Gapeev	-	șef al Serviciului transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	-	Consultant principal Direcția politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	-	Șef al Direcției protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Ina Chiruța	-	consultant principal în cadrul Direcției politici fiscale și vamale (secția impozite indirecte), Ministerul Finanțelor
Snejana Novac	-	consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale: Dorin Dolghi, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Radu David, Serviciul Fiscal de Stat, Vitalie Drăgan, Ministerul Mediului, Dionisie Cebotărean, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Maria-Victoria Racu, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Elena Stratulat Ministerul Energiei.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dnii Oleg Chelaru și Victor Ermurachi, Nicolae Boțan.

Examinarea proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege cu privire la organizarea și funcționarea camerelor agricole

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Au luat cuvântul:

dl Dionisie Cebotărean

A menționat că proiectul a fost elaborat în scopul asigurării dezvoltării unui sistem instituțional agricol eficient și pertinent realizării priorităților de dezvoltare a sectorului agricol și a mediului rural, prin care se dorește crearea unui sistem legal favorabil dezvoltării și funcționării sistemului camerelor agricole în Republica Moldova în contextul asocierii la Uniunea Europeană.

Potrivit proiectului de Lege în cauză, camerele agricole vor avea statut de organizații cu caracter consultativ obligatoriu în domeniul lor de activitate, prin intermediul cărora se va instituționaliza parteneriatul dintre fermieri și autoritățile publice cu competențe în domeniului agricol, precum și dintre celelalte autorități și instituții ale administrației publice centrale și locale, pe domeniile lor de competență, fiind constituite cu scopul de a consolida și promova un dialog eficient și durabil a comunității agricole cu autoritățile publice, centrat pe dezvoltarea sustenabilă a sectorului agricol și a mediului rural.

În această ordine de idei, *proiectul stabilește:*

- scopul și sarcinile camerelor agricole;
- principiile de activitate ale camerelor agricole, funcțiile acestora, precum și atribuțiile lor;
- arondarea teritorială a camerelor agricole, reieșind din modalitatea de constituire a acestora atât la nivel regional, cât și național;
- prevederi explicite referitoare la calitatea de membru al camerelor agricole și de obținere a acesteia, precum și drepturile și obligațiile celor deveniți membri ai camerelor agricole, inclusiv modalitatea de reprezentare a membrilor camerelor agricole la adunarea generală;
- modul de organizare/constituire a camerelor agricole regionale, precum și a Camerei Agricole Naționale;
- prevederi despre organele de conducere a camerelor agricole și atribuțiile acestora;
- organizarea activității camerelor agricole la nivel regional și național;
- sursele de finanțare a activității camerelor agricole, inclusiv prevederi privind cotizația de membru și modalitatea de stabilire a acesteia, precum și norme privind controlul activității financiare a camerelor agricole.

În această ordine de idei, urmare a unei analize ample a experienței altor state din UE în partea ce ține de organizarea și funcționarea camerelor agricole (precum Slovenia, Austria, Germania, etc.) inițiată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, cu suportul Proiectului de Competitivitate și Reziliență Rurală în Moldova, finanțat de USAID, a devenit eminentă necesitatea instituționalizării conceptului de camere agricole în Republica Moldova și, respectiv – a elaborării proiectului de lege care să prevadă organizarea și funcționarea lor în Republica Moldova.

Mai mult, aprobarea proiectului sus-menționat este prevăzută în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023, la capitolul 4. Agricultură și industrie alimentară, acțiunea 4.46, care urmează a fi realizată în trimestrul IV, 2023.

Solicită susținerea proiectului.

dl Victor Ermurachi

A menționat că prevederile lit. a) alin. (2) al art. 8 din proiect stabilesc, că *calitatea de membru al camerei agricole regionale este obținută prin derogare de la prevederile art. 3, alin. (1) din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, în mod obligatoriu, prin efectul prezentei legi, de către fermierul care deține cu drept de proprietate sau posesie și folosește cel puțin 2 hectare de teren agricol arabil și/sau cel puțin 1 hectar de teren ocupat de culturi perene sau legume în câmp deschis, sau cel puțin 0,1 hectare de legume pe teren protejat ori un număr de animale mai mare decât cel prevăzut de Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară pentru exploatațile nonprofesionale, inclusiv cel ce întrunește criteriile stabilite prin Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural pentru fermierul micro, mic, mijlociu și mare.* Consideră, că impunerea calității de membru al camerei agricole este inadmisibilă, deoarece asocierile trebuie să fie benevole. Conform art. 3 din Legea 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, organizația necomercială se constituie benevol și nimeni nu poate fi constrâns să devină membru al unei asociații obștești. Consideră că fermierii trebuie să fie cointeresați prin diferite instrumente să adere la aceste camere agricole, dar nicidecum obligați.

Impunerea calității de membru al camerei agricole contravine libertății activității de întreprinzător, deoarece agenții economici în calitate de membri vor fi obligați să respecte deciziile camerei agricole, care pot fi în defavoarea unora. Proiectul prevede expres, că hotărârile adunării generale sânt executorii pentru toți membrii camerelor agricole regionale și persoanele cu funcții de răspundere ale acestora (alin. (5) al art. 16). Totodată decizii adoptă, și consiliului camerei din 30 de membri (art. 22), și Camera Agricolă Națională (art. 28), și Consiliul coordonator al acestei camere (art. 30).

Proiectul prevede funcții și atribuții pentru camerele agricole. Însă funcții și atribuții pot fi doar pentru autorități publice. Organizațiile nonprofit, ca și persoanele fizice pot avea doar drepturi și obligații. Prin stabilirea funcțiilor și atribuțiilor pentru camerele agricole, este discutabil de a le considera organizații nonprofit, cum e prevăzut în definiția din proiect (a se vedea anexa). Totodată, noțiunea respectivă nu corelează cu caracterul obligatoriu de membru al camerei agricole pentru un șir impunător de fermieri.

Prevederile alin. (3) al art. 9 stabilesc, că *membrii camerelor agricole au următoarele obligații: c) să ofere camerei agricole a cărei membru este informațiile solicitate privind activitatea sa și care se referă la suprafețele destinate producției, cantitățile recoltate, capete de animale deținute, volumul producției, vânzările directe și alte informații cu caracter public; d) să achite cotizația anuală de membru, în mărimea și termenii prevăzuți de statutul camerei agricole regionale al cărei membru este; e) să participe și să se implice în activitatea camerelor agricole.* Obligațiile prevăzute la lit. c) sunt discutabile, deoarece pot fi obținute de camerele agricole din alte surse. Totodată, în cazul unei obligații de a fi membru al camerei agricole, achitarea cotizației prevăzute la lit. d) poate fi calificată ca achitarea unei taxe (impozit) și mărimea cotizației trebuie stabilită în lege. Cât privește obligația prevăzută la lit. e), aceste prevederi pot crea situații de interpretări discreționare și abuzive.

Nu este clar cum vor fi constituite camerele agricole. La art. 10 este prevăzută reprezentarea membrilor camerelor agricole la adunarea de constituire. În condițiile în care fermierii nu sunt încă obligatoriu membri a camerelor, cum aceștia vor fi desemnați. Care vor fi criteriile de alegere a reprezentanților. În genere proiectul nu oferă răspuns la întrebarea cine sunt fondatorii. Doar o singură prevedere menționează fondatorii, fără a clarifica cine sunt aceștia (lit. c), alin. (2) al art. 14 - statutul camerei agricole regionale, semnat de către fondatori). La art. 11, alin. (2) este prevăzut, că *pentru organizarea procesului de constituire a camerelor agricole regionale se formează câte un grup de inițiativă separat pentru fiecare cameră agricolă regională, constituit*

conform unei proceduri, aprobate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Însă acest grup de inițiativă nu poate fi calificat ca fondatori. Este prevăzut că grupul de inițiativă elaborează lista potențialilor membri ai camerei agricole regionale, din teritoriul arondat și o înaintază spre aprobare la adunarea generală de constituire a camerei agricole regionale. Aceste norme sunt contradictorii.

Prevederile alin. (6) al art. 12 stabilesc, că procesul-verbal al adunării generale semnat de membrii prezenți, președintele și secretarul adunării generale de constituire, însoțit de decizia de creare a camerei agricole, statutul camerei agricole, aprobat la adunarea generală de constituire, precum și lista membrilor camerei agricole respective se prezintă spre avizare Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în termen de 5 zile de la data organizării adunării generale de constituire. Aceste norme, cât și prevederile art. 11, alin. (2), art. 32, alin. (2) ridică semne de întrebare referitor la independența camerelor agricole.

Prevederile lit. h) alin. (2) al art. 23 stabilesc, că directorul executiv al camerelor agricole regionale asigură colectarea deplină și în termen a cotizațiilor de membru și a altor plăți obligatorii în folosul camerelor agricole, în conformitate cu prevederile statutului, hotărârilor adunării generale și ale deciziilor consiliului. Prevederile referitor la alte plăți obligatorii ridică semne de întrebare, deoarece pot crea cheltuieli adiționale pentru membri pe lângă cotizații.

Prevederile art. 30, lit. e) stabilesc, că Consiliul Coordonator determină mărimea cotizației de membru, stabilită în conformitate cu statutul Camerei Agricole Naționale. Totodată, prevederile art. 13, alin (2), lit. i) stabilesc, că statutul camerelor agricole va conține obligatoriu modul de calculare și achitare a cotizației de membru. Astfel, se atestă o dublă impunere prin cotizare a membrilor camerelor agricole.

Prevederile art. 34 stabilesc, că activitatea camerelor agricole este finanțată din contul: a) cotizației de membru al camerelor agricole; b) serviciilor de consultanță și/sau asistență prestate contra cost; c) veniturilor obținute din serviciile prestate non-membrilor camerelor agricole. Prevederile lit. b) pot fi interpretate că serviciile de consultanță și/sau asistență vor avea caracter obligatoriu pentru membrii camerelor agricole.

Prevederile alin. (3) al art. 34 stabilesc, că camerele agricole pot diferenția mărimea cotizației achitată de membrii săi, la stabilirea acesteia ținându-se cont de următoarele: a) forma juridică de organizare – întreprinzător individual, cooperativă agricolă, etc, fiecare categorie având fixată suma cotizației specifică acesteia; b) cifra de afaceri, reieșind din categoriile fermierilor prevăzute la articolul 4, alin. (1) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural; c) tipul de cultură sau speciile de animale, precum și dimensiunea exploatației agricole. Această abordare contravine principiului egalității membrilor camerelor agricole și, totodată, această diferențiere a mărimii cotizației poate fi calificată ca impozitare graduală. Reiterăm că în cazul în care se impune obligativitatea de membru al camerei agricole, mărimea cotizațiilor trebuie să fie prevăzută în lege.

Concluzii și recomandări: Nu se recomandă susținerea proiectului.

ANEXĂ

Camera agricolă – asociație nonprofit, apolitică, cu statut de persoană juridică, creată de fermieri cu scopul de a le reprezenta și proteja interesele în dialogul cu autoritățile publice în procesul de luare a deciziilor pe marginea politicii de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și de a intensifica cooperarea intersectorială.

dna Ana Groza

A relatat că nu susține impunerea obligației de a fi membru a acestei camere agricole, totodată indică că foarte multe atribuții ale camerelor agricole se suprapun cu cele ale instituției publice Centrul de Consiliere Agricolă, creat recent în iulie 2023.

Aceste obiecții au fost expuse de către CNA, Ministerul Justiției și de alți participanți la avizare.

dl Eugen Cozmulici

A relatat că nu este de acord pe anumite obiecții ale expertului, având în vedere statutul țării noastre ca țară candidat care dorește se preia practica țărilor UE.

dna Carolina Linte

A menționat că susține poziția dlui Eugen Cozmulici și a expertului, dar conceptul legii pe de o parte este bun, dar nu va putea fi realizat atât de repede cum este prevăzut în ultimul articol al legii, în termen de o lună. Relatează despre necesitatea prezentării proiectului de către conducerea MAIA, care a fost la instruire în Austria. Trebuie să se găsească alte soluții pentru a adera la această cameră și nu prin impunere. Recomandă introducerea codului de etică sau un regulament de comportament în cadrul acestor camere agricole. Relatează despre susținerea condiționată a proiectului cu excluderea obligativității de a intra în această cameră obligatoriu, extinderea termenului de intrare în vigoare și introducerea codului de etică.

dna Diana Russu

A relatat că cea mai mare problemă a proiectului de lege este obligativitatea de a fi membru a camerei agricole și că practic toate atribuțiile dublează cu cele ale Centrului de Consiliere Agricolă Rurală, care este creat recent, este de acord cu opinia expertului și că autorul nu a luat în considerare opiniile instituțiilor care s-au expus pe marginea proiectului. În formatul propus aceste camere nu sunt funcționale și majoritatea instituțiilor avizatoare s-au expus în acest sens. Recomandă revizuirea proiectului cu luarea în considerare a obiecțiilor.

dl Dionisie Cebotărean

A relatat că raționamentul impunerii asocierii în camerele agricole este unul european și se bazează pe practica europeană, este exemplul practicii din România la care s-a prevăzut inițial ca membrii să adere la aceste camere facultativ sau opțional, rezultatul a fost unul negativ, care nu a funcționat, iar legislația a fost modificată și s-a impus aderarea la aceste camere, cum este și modelul Austriei. Din aceste considerente s-a propus o derogare de Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, reieșind din interesul major al statului, securitatea alimentară a țării. Obiectivul MAIA nu este de a subvenționa acei fermieri care deja beneficiază de subvenționare, ci pentru acei care nu cunosc despre subvenționare, să-i ajute să depună cerere etc. anume prin acest aspect este motivată derogarea la Legea nr. 86/2020. A relatat că urmare a consultării s-a decis că o altă opțiune la moment nu este relevantă decât cea de obligare de a deveni membru a camerelor agricole.

dl Eugen Dațco

A menționat că are o experiență vastă în formarea colhozurilor și totul s-a terminat cu zero până la parcelarea pământului, fermierii nu se unesc așa simplu cum se crede, ideea cu obligația de aderare nu este una de succes și nu va da rezultate, iar legea va deveni una inaplicabilă. Relatează că nu susține proiectul de lege.

S-a decis: *proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (6 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 5 – nu se susține; 1 – se susține).*